

NAVN KURSIST:

UDDANNELSESPROGRAM

Hoveduddannelsen i pædiatri

H1+H2-forløb nr.8

Ansættelsessteder:

Neonataalklinikken GN, Rigshospitalet,
Børneafdelingen, Amtssygehuset i Glostrup
Børneafdelingen, Holbæk Sygehus

1. INDLEDNING	4
1.1 SPECIALETS UDVIKLING	4
1.2 PÆDIATRI I DEN PRIMÆRE SEKTOR	4
1.3 PÆDIATRI I DEN SEKUNDÆRE SEKTOR.....	5
1.4 PÆDIATRISKE AFDELINGER I REGION ØST	5
2. OVERORDNEDE MÅL FOR SPECIALLÆGEUDDANNELSEN	6
2.1 SPECIALLÆGEN I PÆDIATRI	6
2.2 OVERORDNEDE FORMÅL MED HOVEDUDDANNELSEN.....	6
3. PRÆSENTATION AF UDDANNELSESFORLØBET	6
4. PRÆSENTATION AF KOMPETANCEUDVIKLING	9
4.1 MEDICINSK EKSPERT.....	10
4.1.1 Generel pædiatri / Holbæk	10
4.1.2 Akut pædiatri / Glostrup.....	12
4.1.3 Praktiske færdigheder / Glostrup.....	13
4.1.4 Allergologi og pulmonologi / Holbæk.....	15
4.1.5 Børnekirurgi / Glostrup Neonatalkirurgi / GN	19
4.1.6 Børneortopædi / Glostrup Neonatalortopædi / GN	21
4.1.7 Børnepsykiatri og psykosomatiske tilstande / Holbæk.....	22
4.1.8 Endokrinologi / Holbæk	26
4.1.9 Ernæring / Holbæk	30
4.1.10 Gastroenterologi / Holbæk	31
4.1.11 Genetik / Holbæk / GN?	33
4.1.12 Hepatologi / Holbæk.....	34
4.1.13 Hæmatologi og onkologi / Glostrup + Fokuseret ophold (onkologi).....	35
4.1.14 Infektioner – Immunologi / Glostrup	37
4.1.15 Kardiologi / fokuseret ophold under neonatologiansættelsen på GN.....	39
4.1.16 Lungesygdomme / Holbæk	40
4.1.17 Nefrourologi / Glostrup	41
4.1.18 Neonatologi / afd.GN, RH.....	43
4.1.19 Neuropædiatri / Holbæk	46
4.1.20 Socialpædiatri / Holbæk	49
4.2 Kommunikator / Holbæk.....	50
4.3 SUNDHEDSFREMMER / GLOSTRUP	52
4.4 Akademiker / Holbæk	54
4.5 Professionel / Holbæk	55
4.6 Samarbejder / Holbæk	57
4.7 Leder/administrator / Holbæk.....	58
5. LÆRINGSSTRATEGI	59
5.1 MESTERLÆRE I KLINISK ARBEJDE	59
5.2 SUPERVISERET AMBULATORIUM	59
5.3 CASE-PRÆSENTATION	59
5.4 SIMULATION	59
5.5 TEORETISK UNDERVISNING OG DELTAGELSE I TEORETISK KURSUS	60
5.6 PORTEFØLJEOPTEGNELSER.....	60
5.7 FOKUSERET OPHOLD	60
5.8 SELVSTUDIUM.....	60
5.9 UNDERVISNINGSGOPGAVER	60
5.10 FREMLÆGGELSE VED AFDELINGSUNDERVISNING OG KONFERENCER	61
5.11 OPGAVER OG FORSKNING.....	61
6. EVALUERINGSSTRATEGI	61

6.1 AUDIT AF ARBEJDSPRAKSIS.....	61
6.2 SAMTALE MED VEJLEDER.....	61
6.3 EVALUERING AF CASE-PRÆSENTATION.....	62
6.4 RAPPORT FRA FOKUSERET OPHOLD.....	62
6.5 STRUKTURERET KOLLEGIAL BEDØMMELSE.....	62
6.6 GODKENDT KURSUS.....	62
6.7 360-GRADERS EVALUERING.....	62
6.8 EVALUERING AF FORÆLDRETILFREDSHED.....	62
<i>7. EVALUERING AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE.....</i>	<i>63</i>
<i>8. VEJLEDNING I DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE.....</i>	<i>64</i>
<i>9. AFDELINGSSPECIFIKKE BILAG.....</i>	<i>65</i>

1. Indledning

Pædiatrien omfatter diagnostik, behandling og kontrol af medfødte og erhvervede lidelser og afvigelser fra normal funktion i barnealderen, dvs. fra fødslen til overstået pubertet. Flere steder er pædiatrien inden for gruppen af kronisk syge udvidet til også at omfatte 15-18-årige unge. Området adolescensmedicin hører naturligt til det pædiatriske speciale.

Pædiatrien omfatter foruden diagnostik og behandling også rådgivning vedr. børns psykiske og fysiske udvikling samt forebyggelse af sygdomme og funktionsforstyrrelser. Specialet pædiatri er i modsætning til de fleste andre medicinske specialer aldersdefineret og ikke organdefineret. Det betyder, at pædiatri er et meget bredt fag, der kræver tæt samarbejde med mange andre lægelige specialer og sundhedsprofessioner, med andre pædiatriske afdelinger samt med amtslige og kommunale instanser. De fleste funktioner inden for pædiatri varetages således i tværfagligt samarbejde med andre sundhedsprofessioner.

I løbet af 1990'erne er der sket en tiltagende subspecialisering inden for pædiatri. Specialet er ikke formelt blevet opdelt i grenspecialer, men der er internt i specialet opstillet retningslinier for videreuddannelse til ekspert inden for de fleste fagområder.

I Danmark udøves pædiatri både i den primære og sekundære sektor og i den kommunale sundhedstjeneste for børn og unge. I 2001 havde Danmark 380 speciallæger i pædiatri og der uddannes årligt 21 speciallæger. www.paediatri.dk

1.1 Specialets udvikling

Pædiatriens kerneområde vil fortsat være sundhedsfremme, diagnostik og behandling af børn og unge. Hidtil har grænsen for pædiatrien været børn og unge til og med 15 år, dog ved visse kroniske sygdomme 18 år. I fremtiden må forventes en mere glidende overgang mellem pædiatri og voksenspecialerne, idet adolescensmedicin vil være en naturlig del af pædiatrien. Børn og unge vil således blive fulgt i pædiatrisk regi, indtil de er udvoksede. Som følge af bedre overlevelsesmuligheder må man forvente øget behov for særlige funktioner for sjældne kroniske sygdomme opstået i barnealderen. En sådan funktion findes i dag for cystisk fibrose, og man kan forvente lignende behov inden for metaboliske sygdomme, neuropædiatri og medfødte misdannelser. I den anden ende af det pædiatriske spektrum må forventes en tiltagende integration af obstetrik, perinatalmedicin og neonatologi.

Pædiatrien vil fortsat være et tværfagligt speciale, hvor den pædiatriske speciallæge har en central koordinerende rolle. I kraft af hastigt voksende muligheder for diagnostik og behandling, vil der være behov for en faglig profilering for den enkelte inden for et fagområde efter afsluttet speciallægeuddannelse.

1.2 Pædiatri i den primære sektor

Almen praksis foretager lovbestemte børneundersøgelser samt diagnostik, behandling og/eller visitation af akut opståede sygdomme hos børn. Desuden foretages i almen praksis kontrol af mindre komplicerede sygdomme efter indlæggelse på pædiatrisk afdeling.

Speciallægepraksis varetager ambulans pædiatri. De allergiske lidelser indgår med stor vægt. Der er ligeledes stor aktivitet inden for visse af de øvrige pædiatriske fagområder. Af de patienter, som henvises til speciallægepraksis, færdigbehandles 97% der.

Der er hel- og deltidspraktiserende speciallæger i Københavns og Frederiksberg kommuner, Bornholms Regionskommune og i alle amter bortset fra Viborg, Ribe og Ringkøbing amter.

Kommunallægers funktion er baseret på Lov om forebyggende Sundhedsordninger for børn og unge. I skoleforløbet tilbydes profylaktiske konsultationer. Herudover ydes speciel indsats over for børn med kroniske sygdomme/handicaps og over for børn med problemer med vækst, udvikling og generel trivsel. Kommunallæger indgår i tæt samarbejde med andre fagpersoner og medvirker til koordinering af indsatsen over for børn med specielle behov, bl.a. i samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i kommunerne. Kommunallæger har konsulentfunktion i forhold til børneinstitutioner vedr. generelle og specifikke problemer inden for områderne hygiejne, indeklima og sygdomme hos børn.

1.3 Pædiatri i den sekundære sektor

Basisniveau. Specialet pædiatri udøves væsentligst på de pædiatriske afdelinger med basisfunktion. Der er i Danmark 20 pædiatriske afdelinger med basisfunktion, enten amtsafdelinger, der udelukkende har basisfunktion eller universitetsafdelinger, med kombineret basisfunktion og lands- landsdelsfunktion.

Den pædiatriske afdeling på basisniveau varetager diagnostik, behandling og kontrol inden for funktionsområderne almenpædiatri, neonatologi, allergologi og pulmonologi samt neurologi. Herudover varetages endokrinologi, kardiologi, gastroenterologi, herunder hepatologi, immunologi, reumatologi, hæmatologi, onkologi, nefro-urologi og specielle infektioner samt metaboliske sygdomme i varierende grad på basisniveau evt. i samarbejde med lands-landsdelsafdelinger.

Lands- og landsdelsniveau. Afdelinger med lands-og landsdelsniveau varetager diagnostik og behandlingsmæssige opgaver, der skal være samlet få steder, fordi sygdommene er meget komplicerede eller sjældne. Oftest behandles disse patienter i et tæt forpligtende samarbejde med en pædiatrisk afdeling på basisniveau, eller patienterne overgår til basisniveau efter primær udredning på lands-landsdelsniveau.

1.4 Pædiatriske afdelinger i Region Øst

I 2004 er der i Region Øst 10 afdelinger med pædiatrisk funktion, heraf 3 afdelinger med lands- og landsdelsfunktioner (Rigshospitalet, Hvidovre og Glostrup).

Afdelingerne er fordelt således:

- Hovedstadens Sygehusfællesskab Rigshospitalet, Hvidovre og Amager
- Københavns amt: Glostrup og Gentofte
- Roskilde amt: Roskilde
- Frederiksborg amt: Hillerød
- Vestsjællands amt: Holbæk
- Storstrøms amt: Storstrøm: Næstved og Nykøbing F.

2. Overordnede mål for speciallægeuddannelsen

2.1 Speciallægen i pædiatri

Speciallægen i pædiatri skal udover faglig viden, besidde evnen til samarbejde. Det drejer sig om samarbejde med andre sygehusspecialer, andre faggrupper og amtslige og kommunale instanser.

Speciallægen skal være i stand til at kommunikere med børn og deres familier, at viderebringe information om alvorlig sygdom hos et barn, og kunne indtage rollen som barnets advokat, herunder at iværksætte underretning til sociale myndigheder mhp. foranstaltninger, herunder tvangsfjernelse.

I sagens natur skal lægen evne at behandle umyndige personer og skal i denne forbindelse kunne tage del i de etiske overvejelser det medfører, f.eks. i forbindelse med iværksættelse eller ophøre behandling af barnet mod forældres eller barnets vilje.

Lægen skal kunne erhverve sig ny viden inden for lægefaglige, pædagogiske og sociale områder.

Speciallægen i pædiatri skal kunne bruge IT-teknologi indenfor kommunikation, erhvervelse af ny viden og dokumentation af behandling. Anvendelse af IT-teknologi er stigende især hos de yngre generationer, dvs. børn og deres forældre.

2.2 Overordnede formål med hoveduddannelsen

Formålet med hoveduddannelsen i pædiatri er at den uddannelsessøgende læge skal:

- tilegne sig viden, færdigheder og holdninger, der muliggør helhedsbetragtninger i forebyggende og behandlende pædiatrisk praksis
- kunne fungere selvstændigt som pædiatrisk speciallæge, herunder kunne varetage bagvagtsfunktion
- have mulighed for at tage ansvar for egen faglige udvikling
- udvikle evnen til at formidle et fagligt budskab til kolleger og andet sundhedspersonale
- opnå indsigt i de videnskabelige metoder, der knytter sig til det pædiatriske speciale

3. Præsentation af uddannelsesforløbet

Hoveduddannelsen varer 48 måneder. Ansættelsen kan påbegyndes efter endt introduktionsuddannelse.

Den uddannelsessøgende skal ved afslutningen af ansættelsen mindst have opnået de kompetencer, der er beskrevet i *Målbeskrivelsen* www.sst.dk

Uddannelsen finder sted ved
Afdeling GN, Rigshospitalet (neonatologi 6 måneder)
Børneafdelingen, Amtssygehuset I Glostrup (H1 18 måneder)
Børneafdelingen, Holbæk Sygehus (H2 24 måneder)

Neonataalklinikken, GN, Rigshospitalet.

Neonataalklinikken, GN, er en højt specialiseret afdeling for intensiv neonatologi.

Neonataalklinikken har 38 senge og 1000-1200 indlæggelser pr. år. Cirka 75% af indlæggelserne sker fra Rigshospitalet (fødegangen, fødeklínikken, barselsgangen, øvrige afdelinger på Rigshospitalet), mens resten er overflyttelser fra fødesteder eller lokale børneafdelinger. Vi har en mindre ambulansfunktion med cirka 250 besøg om året. Der er mange telefonopringninger fra såvel forældre, praktiserende læger, andre sygehuse, inklusive Færøerne og Grønland, samt sundhedsplejersker.

Klinikken varetager specielt behandling af:

Børn med meget lav fødselsvægt

Respiratorbehandling og anden intensiv behandling af nyfødte

Behandling af børn med misdannelser og kirurgiske sygdomme i samarbejde med Børnekirurgisk klinik

Behandling af børn med hjertemisdannelser i samarbejde med børnekardiologer og hjertecenteret

ECMO-behandling af børn fra hele Danmark

Intensiv behandling af større børn op til 2 år i samarbejde med Børneafdelingen og Børneanæstesiologisk klinik

Afhentning af svært syge nyfødte børn samt børn op til cirka 2 år fra hele landet, Grønland og Færøerne.

Forvagtslaget arbejder i 2-holdsdrift i bunden vagt og består af de 6 reservelæger samt afdelingslæger ansat i ekspertuddannelsesstillinger.

Bagvagtslaget arbejder i døgnvagter med tilkald fra bolig. Der er 1 bagvagt til afdelingen og 1 til transportvagt. Bagvagtslaget består af 12 speciallæger.

Du vil have funktion i forvagtslaget.

Afdelingen yder præ- og postgraduat undervisning og har en professor.

H1-afdeling: Amtssygehuset i Glostrup

Afdelingen har 64 senge, 5500 antal indlæggelser pr. år og 12.500 ambulante konsultationer pr. år. Dertil kommer ambulante konsultationer hos paramedical personale (psykologer, socialrådgivere, fysio- og ergoterapeuter, diætister, sygeplejersker og laboranter) samt et stort antal telefonkonsultationer, som omfatter både patienthenvendelser og forespørgsler fra kolleger.

Afdelingen har 34 læger, heraf 14 speciallæger. Afdelingen har 18 uddannelsessøgende læger: 3 i introduktionsstilling, 8 i H1-stilling og 2 H2-stilling. 1 læge er ansat i sideuddannelse til klinisk genetik. Endvidere er 4 læger ansat i 6 måneders blokstilling til almen praksis

Afdelingen har 3 vagttag, (en forvagt i bunden vagt, en mellemvagt i bunden vagt og en bagvagt med vagt fra bolig). H1- Lægen har funktion i mellemvagt-laget.

Afdelingen har sammen med Gentofte og Amager Børneafdeling et optageområde på 640.000, heraf 100.000 børn under 16 år.

Afdelingen har almen pædiatrisk funktion.

Afdelingen har lands/landsdelsfunktioner i diabetologi og Tourettes syndrom.

Herudover har afdelingen særlige interesseområder i neuropædiatri, neonatologi, endokrinologi og socialpædiatri.

Afdelingen yder præ- og postgraduat undervisning og har 1 professor og 2 lektorer.

Afdelingen har særlig forskningsinteresse indenfor diabetologi, endokrinologi og neuropædiatri.

Afdelingen er evalueret ved inspektorbesøg. Rapporten kan fås hos den uddannelseansvarlige overlæge.

Børneafdelingen har et 3½-dags introduktionsprogram, se bilag Glo-1+2.

Arbejdstilrettelæggelse, undervisningsaktiviteter og specialkonferencer er beskrevet i bilag 1. Se i ø. www.glostruphosp.dk/boerneafdeling.

H2-afdeling: Holbæk Børneafdeling

Holbæk Børneafdeling har almen pædiatrisk funktion, med et optageområde på ca. 293.000 indbyggere, hvoraf ca. 56.000 børn under 16 år. Børneafdelingen er amtsafdeling i Vestsjællands Amt, med status som funktionsbærende enhed under Medicinsk Center, Sygehus Vestsjælland.

Børneafdelingen i Holbæk har 29 sengepladser, heraf 4 observationssenge i Børnemodtagelsen. Derudover er børneafdelingens Neonatalafsnit normeret til 15 intensive sengepladser, hvoraf 4 kan inddrages til mor-barnpladser, foruden 8 mødrepladser 5.000 indlæggelser per år, heraf ca. 600 på Neonatalafsnittet. Børneafdelingen har ca. 10.000 ambulatoriekonsultationer om året, heraf ca. 1.600 i børneambulatoriet i Slagelse og ca. 1.200 ambulante forundersøgelser. Per 1.1.06 opstarter nyt ambulatorium i Ringsted, foruden nuværende udeambulatorie i Slagelse.

Afdelingen har 22 læger, heraf 12 speciallæger, hvoraf 1 ledende overlæge,

2 overlæger uden vagt, 3 overlæger med vagt og 6 afdelingslæger. Afdelingen har to uddannelsessøgende 1.reservelæger ansat i hoveduddannelsesforløb fase III, fra 2004 benævnt H2, samt 7 uddannelsessøgende reservelæger ansat i introduktionsstilling (aftrappes til 2 frem til år 2006). Fra 2006 har afdelingen 6 uddannelsesstillinger (12 halvårslige blokstillinger) til almen medicin. Yderligere stillingstilpasning og -omkonvertering på speciallægeniveau foregår i 2005/2006.

Afdelingen har 2 vagtlag, bestående af et forvagtslag og et bagvagtslag, foruden speciallægebagvagt for 1.reservelæger (H2) i bagvagt. Afdelingslæger og 1.reservelæger fungerer i bagvagt, med tilkald fra bolig. Reservelæger er ansat i forvagt, bunden vagt, to-skift med treholds værdi. Uddannelsessøgende læge i hoveduddannelsesforløb H2 fungerer under hele ansættelsen i bagvagtslaget..

Børneafdelingen har særlige interesseområder indenfor gastroenterologi og ernæring, neonatologi, neuropædiatri, allergologi og pulmonologi, nefrourologi, endokrinologi og socialmedicin.

Holbæk Børneafdeling yder prægraduat undervisning i pædiatri foruden postgraduat undervisning. To af afdelingens speciallæger er ansat som kliniske lektorer ved Københavns Universitet med henblik på den prægraduate undervisning.

Afdelingen har særlig forskningsinteresse indenfor neonatologi, ernæring og gastroenterologi, samt neuropædiatri.

Afdelingen er evalueret ved inspektorbesøg, sidst år 2002. Rapporten kan fås hos den uddannelsesansvarlige overlæge.

4. Præsentation af kompetanceudvikling

Nedenstående skema refererer til Sundhedsstyrelsens *Målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i pædiatri (MB)* og dens overskrifter.

Hver kompetence lægges ind i den individuelle uddannelsesplan med dato for målrettet læring og dato for forventet evaluering. Det er herved muligt at fravige den rækkefølge, der er i uddannelsesprogrammet, såfremt det skønnes mest hensigtsmæssigt for den enkelte.

Symboler/betegnelser:

☐ = studenterundervisningsopgaver, Glostrup

"5 min " = kort journal/case-præsentation i specifikke emner udvalgt af vagthavende for- eller mellemvagt, Glostrup.

Mål - Hoveduddannelsen i pædiatri

4.1 Medicinsk ekspert

4.1.1 Generel pædiatri / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne smertebehandle børn	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne ordinere, monitorere og justere smertebehandling under hensyntagen til barnets alder, udvikling og funktionsniveau 	Mesterlære Teoretisk kursus Gældende instrukser, børneafd., neonat. afd., anæst. afd.	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne varetage den lægelige omsorg for kronisk syge børn	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for de psykiske og sociale problemer hos børn og familier forbundet med langvarig eller kronisk sygdom – Vurdere behov og iværksætte og overvåge relevante lægelige og sociale foranstaltninger for det kronisk syge barn og nærmeste pårørende 	Mesterlære. Teoretisk kursus (kommunikationskursus) Case-præsentation, Kontaktlæge, soc. psyk.-konf, afsnitsmøde, Tværfaglig koord. møde.	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne transportere syge børn	<ul style="list-style-type: none"> - Visitere barnet til transport - Gøre barnet transportabelt - Gennemføre transport 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære</p> <p>Intro: skadestue, modtagelse, intensiv afd. Intro: Neo, transportkuvøse, respirator. Simulator genoplivn kursus.</p> <p>Case til portefølje</p>	<p>Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse</p> <p>Vejledersamtale</p> <p>Case evaluering</p>

4.1.2 Akut pædiatri / Glostrup

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af akut svært syge børn	<ul style="list-style-type: none"> – Genkende det akut svært syge barn og varetage udredning, behandling og tværfagligt samarbejde ved: <ul style="list-style-type: none"> • Meningitis/sepsis* • Dehydrering, kunne iværksætte væske- og elektrolytterapi** • Bevidsthedssvækket barn** • Respirationsinsufficiens, herunder fremmedlegeme** • Kramper*** • Anafylaksi* • Akut abdomen og skrotum* • Iværksætte og lede genoplivning af børn i alle aldre** el *** 	<p>Mesterlære Simulation efterfulgt af debriefing Case præsentation</p> <p>Kende pgl. instrukser indgående</p> <p>Case præsentation af de enkelte tilstande "5 min" + til porteføljen</p> <p>L50, børnemodtagelse, skadestue Deltage i børnehjerte-stopkursus ☒</p>	<p>Struktureret kollegial bedømmelse</p> <p>Godkendt simulation Audit Vejledersamtale Evaluering af case-præsentation</p>

4.1.3 Praktiske færdigheder / Glostrup

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anlægge i.v.-adgang	<ul style="list-style-type: none"> – Anlægge venflon på børn i alle aldersgrupper. 	Mesterlære Fantomøvelser L50, børnemodtagelse, skadestue	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne foretage lumbalpunktur	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer, kontraindikationer – Udføre lumbalpunktur 	Mesterlære L50 + L56	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne anvende knoglemarvsundersøgelse	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer for knoglemarvspunktur – Tolke fundene ved knoglemarvsundersøgelse 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold i onkologi	Godkendt kursus
Kunne anlægge navlevenekateter	<ul style="list-style-type: none"> – Anlægge en iv-adgang i navlen på et nyfødt barn – Redegøre for indikationer og kontraindikationer herfor 	Mesterlære Øvelse på fantom (placenta) Afd GN	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne foretage blærepunktur	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationer og kunne udføre bærepunktur på et barn under 2 år 	Mesterlære Se/udføre supervise-retx1/ udføre selvstændigt x2 L50 + Børnemodt.(UL-vejledt)	Struktureret kollegial bedømmelse Audit

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne evakuere pneumothorax	<ul style="list-style-type: none"> – Evakuere en pneumothorax i en akut situation. – Redegøre for indikationen for anlæggelse af pleu-radræn 	Fantomøvelser Mesterlære Afd.GN	Struktureret kollegial bedømmelse Audit
Kunne anvende CPAP behandling	<ul style="list-style-type: none"> – Udføre maske-CPAP og anlægge nasal-CPAP – Redegøre for indikationer og kontraindikationer herfor 	Fantomøvelser Mesterlære Afd. GN+ L50+ L56 Udføres x 3	Struktureret kollegial bedømmelse Audit

4.1.4 Allergologi og pulmonologi / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage allergologisk udredning	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for og identificere de hyppigste allergisymptomer (atopisk dermatitis, astma, høfeber, nældefeber, fødevareallergi) og allergisygdommens forekomst, forløb og prognose – Redegøre for mulige årsagssammenhænge og risikofaktorer – Angive indikationer for allergologisk udredning ved: <ul style="list-style-type: none"> • Fødevarereaktioner • Atopisk dermatitis og urticaria • Astmatisk bronkitis • Astma bronchiale • Rhinoconjunctivitis • Medikamentelle reaktioner • Insektallergi • Latexreaktioner – Udvælge og fortolke allergologiske undersøgelser ud fra kendskab til almindeligt forekommende allergener 	<p>Teoretisk kursus Superviseret ambulatoriefunktion Mesterlære</p> <p>Gældende instrukser. Koncensusrapport, udredning og beh.. Lunge-allergi amb. Astma team, afd + amb. Egne patientforløb. Lunge-all. teammøde Case præsentation + til portefølje.</p>	<p>Godkendt kursus Audit Vejledersamtale</p> <p>Evaluering af præsentation</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende lungeundersøgelser og bronkial provokation	<ul style="list-style-type: none"> – Selvstændigt udføre peakflowmåling, spirometri og anstrengelsesprovokationstest og fortolke resultaterne – Redegøre for metoder til undersøgelse for bronkial hyperreaktivitet under hensyntagen til barnets alder – Redegøre for indikationer for billeddiagnostiske procedurer – Fortolke røntgenundersøgelse af thorax – Redegøre for indikationer for bronkoskopi, biopsi, broncho-alveolær lavage (BAL) og ciliefunktionsundersøgelser 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære</p> <p>Lunge-all. amb, team-møder Rtg. konf. Østdansk allergi-pulmonologi møde</p>	<p>Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse</p> <p>Team præsentation og feedback</p>
Kunne behandle børn med allergiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Varetage udredning og behandling af: <ul style="list-style-type: none"> • Fødevareallergi • Atopisk dermatit • Astma • Høfeber – Redegøre for indikationer og principper for allergenspecifik behandling <ul style="list-style-type: none"> • Allergenelimination • Allergivaccination 	<p>Mesterlære Superviseret ambulatorium Case præsentation Teoretisk kursus</p> <p>Egne patientforløb Teammøder</p>	<p>Audit Vejledersamtale Godkendt kursus</p> <p>Team præsentation og evaluering</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere og varetage udredning og behandling af børn med astma	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere astmadiagnosen og angive differentialdiagnostiske overvejelser og relevante undersøgelser hos små og store børn med astmatiske symptomer - Klassificere astma sværhedsgraden - Iværksætte behandling og kontrol i henhold til astma sværhedsgrad - Anbefale strategier for kontrol af provokerende faktorer - Etablere en skriftlig behandlingsplan - Varetage undervisning af familien i "self-management" 	Mesterlære Superviseret ambulatorium Case præsentation Teoretisk kursus Egne patientforløb Astma team, afd + amb	Audit Vejldersamtale Godkendt kursus Team præsentation og evaluering
Kunne behandle med inhalationsdevices	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne instruere i brugen heraf i forskellige aldersgrupper 	Mesterlære Gennemgang af devices, instr.materiale, astmaskole	Struktureret kollegial bedømmelse Astmateam, amb

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere cystisk fibrose og ciliedyskinesi	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om sygdommene og behandle disse i samarbejde med landsdelsafdeling 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>Samarbejde Holbæk-RH Treamtssamarbejde Klin.fys.: svedtest Klin.gen. RH: DNA</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>
Kunne identificere og visitere børn med kongenite misdannelser, anatomiske misforhold og kronisk interstiell lungesygdom	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene - Visitere til specialafdeling 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>lungeteam</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>

4.1.5 Børnekirurgi / Glostrup Neonatalkirurgi / GN

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage initial behandling af børn med kongenit-te kirurgiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere tilstanden, varetage den umiddelbare behandling og visitere ved følgende tilstande: <ul style="list-style-type: none"> • Analatresi • Blæreekstropi • Diafragma hernie • Duodenalatresi • Oesofagusatresi • Gastroscisis • Omphalocele • Uretralklap / svær hydronefroze 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Afd. GN	Audit Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus
Kunne behandle børn med pylorusstenose	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere tilstanden og varetage den umiddelbare behandling 	Mesterlære Case-præsentation i "5min" +jr.til portefølje x1 L50	Audit Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med akut abdomen	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne diagnosticere tilstanden og varetage den primære behandling af: <ul style="list-style-type: none"> • Malrotation • Ileus • Volvolus • Invagination • Appendicitis acuta • Akutte scrotale sygdomme 	Mesterlære Case-præsentation af de enkelte tilstande (patient el. teoretisk) "5min" +jr. til portefølje L50 L51	Audit Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med umbilical- og ingvinalhernier	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte primær behandling 	Mesterlære Case-præsentation "5min" + til portefølje x1	Audit Vejledersamtale

4.1.6 Børneortopædi / Glostrup Neonatalortopædi / GN

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med misdannelser i led og knogler	– Diagnosticere og viderevisitere: <ul style="list-style-type: none"> • Kongenit hofte luxation • Klumpfod 	Mesterlære Afd. GN	Audit Vejledersamtale
Kunne diagnosticere aseptiske knoglenekroser og epifysiolyse	– Diagnosticere og viderevisitere: <ul style="list-style-type: none"> • Calve Perthe • Epifysiolyse 	Case-præsentation Mesterlære Case-præsentation af de enkelte tilstande (patient el. teoretisk) "5min" + til portefølje	Audit Vejledersamtale

4.1.7 Børnepsykiatri og psykosomatiske tilstande / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere og behandle/visitere forstyrrelser i mor-barn forhold, tilknytningsforstyrrelser og sociale funktionsforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere forstyrrelse i det tidlige mor-barn forhold og være i stand til at iværksætte plan for undersøgelse og behandling af disse forstyrrelser – Identificere reaktive tilknytningsforstyrrelser og sociale funktionsforstyrrelser hos 0-3 årrige og foretage visitation heraf 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation</p> <p>Fokuseret ophold på børnepsykiatrisk amb. Holbæk (aftales nærmere)</p> <p>Kontaktlæge Neo, D1-D2, amb Soc.psyk. konf. Team indsats Vejledning ved psykolog og socialrådgiver</p>	<p>Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation</p> <p>Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere symptomer på psykiske belastningsreaktioner og visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere symptomerne på psykiske belastningsreaktioner, stresstilstande og post traumatisk stress disorder (PTSD) på forskellige alderstrin og foretage visitation heraf 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Fokuseret ophold på børnepsykiatrisk amb. (aftales nærmere)</p> <p>Kontaktlæge, Neo,D1-D2 Samarbejde, se ovenfor</p>	<p>Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold</p>
Kunne identificere tegn på gennemgribende udviklingsforstyrrelser og visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere typiske kliniske manifestationer af generelle, gennemgribende og specifikke udviklingsforstyrrelser og foretage visitation heraf 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Fokuseret ophold på børnepsykiatrisk amb. (nærmere aftales)</p> <p>Kontaktlæge, samarbejde med tværfagligt team + børnepsykiater</p>	<p>Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Af-rapportering af fokuseret ophold</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne identificere adfærdsforstyrrelser og diagnosticere DAMP samt visitere	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere typiske kliniske manifestationer på disse tilstande – Redegøre for de diagnostiske kriterier for DAMP – Henvise til børnepsykiatrisk eller neuropædiatrisk vurdering 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Deltage i tværfaglige konferencer med børnepsykiater Case-præsentation Fokuseret ophold på børnepsykiatrisk amb. (nærmere aftales)</p> <p>Egne patientforløb, neuropæd. amb.</p>	<p>Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold</p> <p><i>Team feedback</i></p>
Kunne varetage behandling af børn med psykosomatiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for psykosomatiske reaktioner og somatiseringstilstande hos børn på forskellige alderstrin – Indgå i tværfaglig behandlingen heraf 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation</p> <p>Kontaktlæge Psyk.soc. konf. Tværfagligt koord. indsats møde</p>	<p>Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af suicidal adfærd hos børn og unge	<ul style="list-style-type: none"> - Foretage akut klinisk vurdering og somatisk behandling - Indgå i tværfaglig behandling - Vurdere indikation for akutte forholdsregler til beskyttelse af barnet 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation</p> <p>Akut toksikologi, intensiv beh. Samarbejde med børnepsyk amb./afd.. Akutte soc.pæd. foranstaltninger Koordineret indsatsmøde</p>	<p>Godkendt kursus</p> <p>Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation</p> <p>Team evaluering</p>

4.1.8 Endokrinologi / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn og unge med type 1 diabetes	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende forskellige insulinbehandlingsregimer - Redegøre for diætbehandling 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Diabetes team, D2, amb Gældende vejledninger.	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne udrede børn med vækstforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredning af børn med patologiske vækstmønstre - Redegøre for væksthormon behandling og hvad denne indebærer 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium (Glostrup, RH-GR) Endokr. bø amb. Holbæk	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage den initiale behandling af børn med mistanke om binyrebarkhypo- og hyperfunktion	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere symptomer og tegn på sygdommen. - Iværksætte initiale undersøgelser m.h.p. at afkræfte eller bekræfte diagnosen. 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium (Glostrup, RH-GR) Endokr. bø.amb, Holbæk	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn i glukokortikoidbehandling	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte <i>substitution</i> med glukokortikoider efter ophør af farmakologisk behandling med disse hormoner - Foretage ændring af <i>substitutionsbehandling</i> under sygdom (steroidparaply) - Redegøre for bivirkninger ved farmakologisk behandling med glucokortikoider, specielt de særlige pædiatriske 	<p>Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>Endokrin. bø.amb. + team, Holbæk</p>	<p>Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold</p>
Kunne varetage den initiale behandling af børn med adrenogenitalt syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for de typiske symptomer, tegn og laborativværdier hos den nyfødte - Identificere den sent debuterende form - Iværksætte de initiale undersøgelser og behandling 	<p>Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium (Holbæk, tre-amtsregion, RH) Neo team</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold</p>
Kunne varetage behandling af børn med abnorm pubertetsudvikling	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere abnorm pubertetsudvikling - Iværksætte udredningsprogram - Redegøre for behandlingsprincipperne 	<p>Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>(Endokrin. bø.team, Holbæk)</p>	<p>Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne diagnosticere Klinefelter' og Turner's syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere de karakteristiske symptomer og fund - Diagnosticere tilstanden 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Endokrin. bø.amb	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne identificere intersex	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere tilstanden og redegøre for de almindeligste årsager hertil 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium (Glostrup, RH-GR)	Vejledersamtale Audit Godskendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med kongenitte genitalmisdannelser	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere de mest almindelige kongenitte misdannelser - Vurdere om tilstanden kræver akut udredning og behandling - Behandle labial-syneki og phimosis 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Neo-, endokrin-, nefro-uro-team	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med sygdomme i glandula thyroidea	<ul style="list-style-type: none"> - Udrede børn med mistanke om thyroideasygdomme - Redegøre for behandling af hypothyreose - Redegøre for screening for kongenit hypothyreose og kunne reagere på abnormt svar 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Fokuseret ophold i specialambulatorium Neo-, endokrin. team	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering af fokuseret ophold

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med rachitis	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere rachitis - Behandle ernæringsbetinget rachitis 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Kost (diætist), klin.kem., radiologi	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

4.1.9 Ernæring / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med underernæring og dårlig trivsel	<ul style="list-style-type: none"> - Optage ernæringsanamnese, lave udredningsprogram og opstille behandlingsprogram for underernæring og ernæringsmæssige mangelsygdomme - Estimere aldersrelateret protein- og energibehov 	Mesterlære Case-præsentation Superviseret ambulatorium Neo-team Gastro-ernæringsteam Samarb. klin. diætist	Struktureret kollegial bedømmelse Audit Vejledersamtale
Kunne behandle børn med adipositas	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere adipositas og udrede forskellige årsager hertil samt stå for koordinering af behandling og kontrol - Rådgive om kostomlægning og motion 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium Deltagelse i tværfagligt teamarbejde Endokrin. og socialpæd. team	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne varetage parenteral ernæring af børn	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikation for parenteral ernæring - Indlede og kontrollere behandlingen 	Teoretisk undervisning Mesterlære Gældende instrukser Neo- og gastro team	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus

4.1.10 Gastroenterologi / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med gastrointestinal blødning	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede og behandle akut og kronisk gastrointestinal blødning 	Mesterlære Case-præsentation Neo- og gastro team	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med opkast, gylpen og reflux	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for differentialdiagnostiske muligheder 	Mesterlære Teoretisk kursus Neo- og gastro team pH-sonde	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne behandle børn med inflammatoriske tarmsygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte initialt udredningsprogram – Redegøre for retningslinierne for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Gældende instruks D2, amb, gastroteam	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med diarretilstand	<ul style="list-style-type: none"> – Forestå udredningsprogram og behandling af akut og kronisk diarre – Redegøre for retningslinier for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Generel pædiatri + gastroteam	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med obstipation og encoprese	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram, herunder for Hirschsprungs sygdom – Behandle og redegøre for retningslinier for visitation 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation Kontaktlæge indl./amb Psyk.soc. samarbejde	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med malabsorption	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram og behandling, herunder specialdiæter 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Gastrent. amb.	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

4.1.11 Genetik / Holbæk / GN

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med genetisk betingede sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for almindelige former for nedarvede og metaboliske sygdomme – Iværksætte initial diagnostisk udredning af de mest almindelige genetiske og metaboliske sygdomme på baggrund af anamnese og symptomer – Visitere til genetisk rådgivning og prænatal diagnostik 	<p>Teoretisk kursus Fokuseret ophold på klinisk genetisk ambulatorium (RH, klin.gen.)</p> <p>Case-præsentation. Neuropæd. amb. Holbæk Samarb. klin.gen. afd.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>
Kunne varetage behandling af børn med mistanke om kromosomsygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Undersøge et barn mhp. dysmorfe træk og misdannelser – Diagnosticere de mest hyppigst forekommende kromosomsygdomme (trisomi 13,18,21) 	<p>Teoretisk kursus Fokuseret ophold på klinisk genetisk ambulatorium Case-præsentation</p> <p>Neonatal afd Neuropæd. amb. Holbæk Database søgning Samarb. klin.gen. afd.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>

4.1.12 Hepatologi / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med toxisk leverpåvirkning og leverinsufficiens	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og starte initial behandling – Visitere til specialafdeling – Redegøre for indikationer, risici og nødvendige forprøver til leverbiopsi 	Teoretisk kursus Case præsentation Gastroent. team	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med hyperbilirubinæmi efter neonatalperioden	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte initialt udredningsprogram – Redegøre for indikationer for visitation 	Teoretisk kursus Case præsentation Gældende instruks, Neo- + obstetrisk afd.	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med hepatitis	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og behandle infektiøse leverinfektioner – Redegøre for indikationer for visitation til specialafdeling – Redegøre for retningslinier for screening og vaccination 	Teoretisk kursus Case præsentation Gældende instruks Vejledn. vedr. vaccination og screening	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

4.1.13 Hæmatologi og onkologi / Glostrup + Fokuseret ophold (onkologi)

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med anæmi, erythrocyt sygdomme og hæmoglobinopatier	<ul style="list-style-type: none"> – Behandle jernmangelanæmi – Subklassificere øvrige former for anæmi og redegøre for visitationsregler 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation x1	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med ITP	<ul style="list-style-type: none"> – Behandle ITP 	Teoretisk kursus Mesterlære Case præsentation x1	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med patologisk hæmostase	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnostisere og iværksætte initial behandling af børn med dissemineret intravaskulær koagulation (DIC) – Identificere og visitere børn med hæmofili 	Teoretisk kursus Mesterlære Case præsentation (pt-case el. teoretisk) til "5min" + jr.til portefølje	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med lymfadenopati	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for differentialdiagnoser og retningslinier for visitation 	Mesterlære Case præsentation (pt-case)+jr. til portefølje	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med leukæmi og lymfomer	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte primær udredning – Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på børneonkologisk afdeling/ambulatorium RH	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold

Kunne varetage behandling af børn med solide tumorer incl. CNS tumorer	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte primær udredning - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på børneonkologisk afdeling/ambulatorium RH	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering af fokuseret ophold
Kunne varetage behandling af børn med hyperuricæmi	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og indlede behandling inden overflytning til specialafdeling 	Teoretisk kursus Case-præsentation Fokuseret ophold på børneonkologisk afdeling/ambulatorium RH	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

4.1.14 Infektioner – Immunologi / Glostrup

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med infektionssygdomme	– <ul style="list-style-type: none"> • Bakteriæmi og sepsis • Meningitis og encephalitis • Øvre luftvejsinfektioner • Hudinfektioner • Osteomyelitis og purulent arthritis – Vurdere hvornår yderligere udredning for tilgrundliggende årsager til (recidiverende) infektion er indiceret	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus Kende pgl. instrukser indgående Case præsentation af de enkelte tilstande "5 min" + jrr. til porteføljen L50, børnemodtagelse, skadestue	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation Godkendt kursus Struktureret kolelgial bedømmelse
Kunne varetage behandling af børn med komplikationer til nedre luftvejsinfektioner	– Diagnosticere og behandle <ul style="list-style-type: none"> • Atelektase • Bronkiektasier • Absces • Empyem 	Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation af de enkelte tilstande (patient el. teoretisk) "5 min" +jrr. til portefølje	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

Kunne behandle børn med importerede infektionssygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for diagnostik og behandling af de hyppigste importerede infektionssygdomme (malaria, TB, hepatitis, gastroenteritis) - Anvende isolationsregler på danske hospitaler - Vurdere hvornår tropemedicinsk ekspertise bør konsulteres 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med immundefekter og autoimmune sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og behandle <ul style="list-style-type: none"> • Juvenil kronisk arthrititis • Febris rheumatica • Schonlein-Henochs vaskulitis • Kawasaki's sygdom - Varetage den initiale udredning og behandling af <ul style="list-style-type: none"> • Primære immundefekter (B- og T-celledefekter, fagocytdefekter, Komplement og MBL-mangel) • Sekundære immundefekter (AIDS) - Vurdere hvornår immunologisk, reumatologisk eller infektionsmedicinsk ekspertise bør konsulteres 	Mesterlære Case-præsentation Teoretisk kursus	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af infektioner hos immunkompromiterede børn	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte initial behandling, evt. i samråd med specialafdeling 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation

4.1.15 Kardiologi / fokuseret ophold under neonatologiansættelsen på GN

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med hjertesygdom	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere kliniske tegn på hjertesygdom – Opstille relevant og prioriteret undersøgelsesprogram. – Diagnosticere kardiell mislyd (> st. 3) – Analysere EKG og genkende almindelige forandringer – Varetage initialbehandling, herunder specielt prostaglandin- og antikongestiv behandling – Iværksætte initialbehandling ved hjerterytmeforstyrrelser 	Fokuseret ophold i hjerteambulatorium Teoretisk kursus Case-præsentation	Audit Vejledersamtale Godkendt kursus Afreportering af fokuseret ophold Evaluering af casepræsentation

4.1.16 Lungesygdomme / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle cystisk fibrose og ciliedyskinesi	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om sygdommene og behandle disse i samarbejde med landsdelsafdeling 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>Se 4.1.4</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>
Kunne genkende og visitere børn med kongenitte misdannelser og anatomiske misforhold	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene – Visitere til specialafdeling 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>Se 4.1.4.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>
Kunne genkende og visitere børn med kronisk interstitiel lungesygdom	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram ved mistanke om tilstandene – Visitere til specialafdeling 	<p>Teoretisk kursus Mesterlære Case-præsentation Fokuseret ophold i specialambulatorium</p> <p>Se 4.1.4.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold</p>

4.1.17 Nefrourologi / Glostrup

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle børn med inkontinens og eneures	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for indikationerne for invasive urodynamicke undersøgelser – Behandle inkontinens og enuresis 	Teoretisk undervisning Mesterlære UVI-amb selvstændigt ☐	Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle børn med hæmaturi	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede og ambulantly følge op ved hæmaturi – Vurdere hæmaturi som led i systemsygdom 	Teoretisk undervisning Mesterlære Case-præsentation x 1 til portefølje UVI-amb selvstændigt m. supervision ☐	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med urinvejsinfektion	<ul style="list-style-type: none"> – Vurdere resultatet af urinstix, urinmikroskopi og mikrobiologisk dyrkningssvar og iværksætte antibiotisk behandling – Gennemføre opfølgingsprogram, herunder profylaktiske foranstaltninger og samarbejde med specialafdeling 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret ambulatorium UVI-amb selvstændigt m. supervision ☐	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage behandling af børn med nefrotisk syndrom	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte udredningsprogram og behandling – Planlægge ambulantly opfølgingsprogram – Visitere mhp. nyrebiopsi og/eller behandling på specialafdeling 	Teoretisk undervisning Mesterlære Case-præsentation x 1 jr-til portefølje ☐	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation

Kunne varetage behandling af børn med glomerulonephritis	<ul style="list-style-type: none"> - Iværksætte udredningsprogram og behandling - Planlægge ambulant opfølgingsprogram - Visitere mhp. nyrebiopsi og/eller behandling på specialafdeling 	Teoretisk undervisning Case-præsentation x 1 + jr.til portefølje ☐	Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation Afrapportering fra fokuseret ophold
Kunne varetage primær behandling af børn med hæmolytisk uræmisk syndrom	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere og iværksætte den primære udredning i - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk undervisning Case-præsentation (teoretisk) x 1	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage primær udredning af børn med kongenite afløbsproblemer i urinvejene	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for de hyppigste årsager til kongenite urologiske afløbsproblemer - Opstille program for undersøgelse og behandling, herunder visitation - Rådgive om postnatal opfølgning hos børn, hvor der intrauterint er påvist afløbshindring 	Teoretisk undervisning Case-præsentation Afd. GN ☐	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med proteinuri	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere, behandle og forestå opfølgning samt visitere til specialafdeling 	Teoretisk undervisning Case-præsentation til portefølje x 1 UVI-amb selvstændigt m supervision	Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation

4.1.18 Neonatologi / afd.GN, RH

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage prænatal rådgivning ved præterm fødsel	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for visitationsregler for præmature børn – Beskrive almindelig behandling ved præmaturitet og kunne redegøre for omtrentlige prognoser for overlevelse og senfølger ved fødsel efter 24 uger, 28 uger, 32 uger – Varetage information af forældre med truende for tidlig fødsel 	Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Audit Vejledersamtale
Kunne varetage den almene behandling af nyfødte og præmature børn	<ul style="list-style-type: none"> – Ordine væske og ernæring til børn med ukompliceret forløb og gestationsalder 28 uger eller højere – Tilrettelægge passende overvågning ved det ukomplicerede forløb med gestationsalder 28 uger eller højere 	Mesterlære Teoretisk kursus Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Audit Godkendt kursus Vejledersamtale
Kunne varetage den initiale behandling ved fødsel	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for visitation for indlæggelse på neonatalafsnit 	Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser	Audit
Kunne genoplive nyfødte	<ul style="list-style-type: none"> – Behandle respiratorisk og/eller cirkulatorisk insufficiens – Redegøre for indikation for endotracheal intubation – Mestre intubation på et fantom 	Praktisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Struktureret kollegial bedømmelse

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne behandle et nyfødt barn med abstinenser	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn med risiko for at udvikle abstinenser efter fødslen, etablere relevant monitorering og iværksætte eventuel behandling – Etablere kontakt til og samarbejde med de sociale myndigheder vedr. den videre udredning af barnet 	Teoretisk kursus Case-præsentation	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn udsat for perinatal asfyksi	<ul style="list-style-type: none"> – Behandle kramper hos nyfødte – Etablere monitorering, opstille relevante undersøgelsesprogrammer til vurdering af prognose ved let og svær asfyxi, samt planlægge efterkontrol – Vurdere grundlaget for beslutning om indstilling af behandling efter svær perinatal asfyxi 	Teoretisk kursus Case-præsentation Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle neonatal ikterus	<ul style="list-style-type: none"> – Tilrettelægge undersøgelsesprogram og iværksætte behandling – Redegøre for visitation ved kompliceret hyperbilirubinæmi eller immunisering 	Teoretisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale
Kunne behandle børn med respiratorisk distress, RDS og BPD	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere og iværksætte umiddelbar behandling. – Forestå videre behandling af respiratorisk distress syndrom (RDS) og kunne diagnosticere, behandle og redegøre for prognose ved bronchopulmonal dysplasi (BPD) 	Teoretisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale
Kunne iværksætte undersøgelse for ROP	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for screeningsprogram, behandling og prognose for retinopathy of the premature (ROP) 	Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Multiple choice test

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af NEC	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere, iværksætte behandling og foretage visitation ved nekrotiserende enterocolitis (NEC) 	Teoretisk kursus Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Godkendt kursus Audit Vejledersamtale
Kunne transportere syge nyfødte	<ul style="list-style-type: none"> - Stabilisere barnet inden transport - Redegøre for relevante niveauer for monitorering under transport, og begrænsninger i disse - Redegøre for rammerne / begrænsningerne for gennemførelse af behandling under pågående transport 	Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne forestå opfølgning af for tidligt fødte og syge nyfødte børn	<ul style="list-style-type: none"> - Visitere nyfødte børn med behov for opfølgning, og tilrettelægge et relevant program - Redegøre for langtidsprognose ved ukompliceret forløb - Redegøre for de hyppigst forekommende komplikationer og deres indflydelse på prognosen (ROP, BPD, intraventrikulær blødning (IVH), periventrikulær leukomalaci (PVL)) 	Superviseret ambulatorium Mesterlære Selvstudium: relevante instrukser og lærebog	Audit Vejledersamtale

4.1.19 Neuropædiatri / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage behandling af børn med oligofreni	<ul style="list-style-type: none"> – Iværksætte diagnostisk udredningsprogram – Redegøre for samarbejdspartnere og deres arbejdsmetoder 	<p>Teoretisk kursus Institutionsbesøg</p> <p>Neuropæd. amb. Tværfaglig behandlingsmøde Samarb. Specialrådgivningen, Vestsj. Amt</p>	<p>Godkendt kursus Vejledersamtale Audit</p>
Kunne behandle børn med hovedtraumer	<ul style="list-style-type: none"> – Foretage udredning og iværksætte fornøden behandling i tilfælde af intrakranielle komplikationer i samarbejde med relevante specialer – Varetage visitation 	<p>Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation</p> <p>Samarb. anæstesi + radiologisk afd. Rehabilisering.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation</p>
Kunne varetage initial behandling af børn med neurokirurgiske sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere børn mistænkt for behandlingskrævende neurokirurgiske lidelser – Diagnosticere hydrocephalus, myelomeningocele og encephalocoele – Redegøre for primær behandling af børn med myelomeningocele, encephalocoele og hydrocephalus – Beskrive regler for visitation af børn med neurokirurgiske lidelser 	<p>Case-præsentation</p> <p>Mesterlære: Neoteam + neuropædiatrisk team</p>	<p>Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation</p>

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage den initiale behandling af cerebrovaskulære sygdomme, traumer og infektioner i spinalkanalen	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere, indlede akut behandling og visitere ved <ul style="list-style-type: none"> • Transversel myelitis • Guillan-Barre • Todd's parese • Cerebrovaskulær sygdom 	Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne varetage behandling af børn med cerebral parese	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnosticere CP og foretage udredning mhp. ætiologi – Forestå ambulante opfølgning 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium Neuropæd.-ortopædkir. amb, kontaktlæge. Case x 1 + portefølje	Vejledersamtale Godkendt kursus Audit
Kunne behandle børn med epilepsi	<ul style="list-style-type: none"> – Udrede, diagnosticere og indlede behandling af de almindeligste anfaldsformer og epileptiske syndromer i barnealderen, incl. status epilepticus 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium Obs gældende statusinstruks EEG kursus Fokuseret ophold Epilepsihospitalet Dianalund Video cases Neuropæd. teammøde	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse Team evaluering

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne diagnosticere ikke-epileptiske anfald	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosticere affektkramper, lipotymi, dystonier og "tomgang" hos retarderede 	Teoretisk kursus Videodemonstration Case-præsentation Neuropæd amb	Godkendt kursus Vejledersamtale Evaluering af casepræsentation
Kunne behandle børn med hovedpine	<ul style="list-style-type: none"> - Udrede og behandle migræne, spændingshovedpine og andre former for hovedpine 	Teoretisk kursus Mesterlære Superviseret ambulatorium Neuropæd team	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne identificere neurocutane sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere Mb. Recklinghausen og Tuberøs Sclerose - Iværksætte primær udredning - Foretage visitation 	Case-præsentation Mesterlære Teoretisk kursus Neuropæd amb/ team	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Evaluering af casepræsentation
Kunne visitere børn med hjerneskade til rehabilitering	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for indikationer for rehabilitering af et barn med erhvervet hjerneskade - Henvise til relevant behandlingssted 	Teoretisk kursus Neuropæd team	Godkendt kursus
Kunne identificere og visitere neuromuskulære sygdomme	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere børn med mistanke om neuromuskulær sygdom - Varetage primær udredning - Visitere til specialafdeling 	Teoretisk kursus Case-præsentation Supervision, neonatalafd og neuropæd team Samarb. regionalt + RH	Godkendt kursus Evaluering af casepræsentation

4.1.20 Socialpædiatri / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne tage vare for børn udsat for overgreb eller neglect	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere fysiske og psykiske symptomer der giver mistanke om psykisk, fysisk (herunder seksuelt) overgreb eller neglect – Varetage udredning og dokumentation, herunder behov for beskyttelse af barnet – Indgå i tværfaglig behandling af børn udsat for fysisk (herunder seksuelt) eller psykisk overgreb eller neglect – Redegøre for psykiatriske symptomers betydning som mulige indikatorer for generel mistrivsel, herunder som reaktion på forskellige former for omsorgssvigt 	<p>Mesterlære Teoretisk kursus Case-præsentation</p> <p>Kontaktlæge amb + D1-D2. Socialpædiatrisk teammøde + vejledning. Koordineret indsatsmøde</p> <p>Fokuseret ophold bø.afd. Næstved, nærmere aftales.</p>	<p>Vejledersamtale Godkendt kursus Audit Evaluering af casepræsentation</p>

4.2 Kommunikator / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kommunikere med børn og forældre	<ul style="list-style-type: none"> – Kommunikere med børn med udviklingsforstyrrelser – Kommunikere med kommende forældre 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil Kommunikations kursus, bø.afd	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne informere om undersøgelsesresultater	<ul style="list-style-type: none"> – Informere om resultater af individuelle undersøgelser til børn, forældre og samarbejdspartnere i relation til den kendte medicinske viden på området 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne vejlede børn og forældre	<ul style="list-style-type: none"> – Informere, sikre forståelse og vejlede børn og forældre i forbindelse med deres beslutninger vedrørende diagnostik og behandling 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil Stuegang:” Personlig rådgivning”	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage den vanskelige samtale	<ul style="list-style-type: none"> – Forberede og varetage ”den vanskelige” samtale med børn og/eller forældre 	Mesterlære Teoretisk kursus Superviseret samtale Rollespil	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kommunikere med tilgrænsende specialer og faggrupper	<ul style="list-style-type: none"> – Formidle medicinsk viden i forståelig / anvendelig form til samarbejdspartnere 	Udfærdigelse af erklæringer Teoretisk kursus Undervisning af tilgrænsende faggrupper Udfærdigelse af patient-informations-materiale	Godkendt kursus Vejledersamtale Godkendte erklæringer

4.3 Sundhedsfremmer / Glostrup

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne anvende screeningsprogrammer	<ul style="list-style-type: none"> – Redegøre for det danske neonatale screeningsprogram og vejlede forældre på denne baggrund – Redegøre for de etiske problemstillinger ved screening – Visitere patienter i særlige risikogrupper til relevant screening 	Teoretisk kursus Superviseret klinisk arbejde	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne anvende forebyggelsesprogrammer	<ul style="list-style-type: none"> – Indgå i generelle nationale forebyggelsesprogrammer vedrørende raske børn (profylaktiske børneundersøgelser, vaccinationer) – Indgå i forebyggelsesprogrammer vedrørende børn med specifikke lidelser (allergi, diabetes, adipositas) – Deltage i opsporingen af børn med risiko for specifikke lidelser 	Teoretisk kursus Superviseret klinisk arbejde	Godkendt kursus Vejledersamtale Audit
Kunne anvende anbefalinger om ernæring	<ul style="list-style-type: none"> – Rådgive om alderssvarende kost herunder for varighed af fuld amning, introduktion af overgangskost, skemad, fast føde og komælk – Redegøre for kontraindikationer for amning 	Teoretisk kursus Mesterlære	Godkendt kursus Vejledersamtale

<p>Kunne vejlede om forebyggelse ved allergiske sygdomme</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vejlede familier med børn med allergisk sygdom vedr. miljøfaktorer inkl. forebyggende tiltag (boligforhold, husdyr, husstøvmider, tobaksrøg) mhp barnets prognose og fremtid inkl. betydning for uddannelse og erhvervsvalg – vejlede vordende/nybagte forældre mht. risiko for og forebyggelse af udvikling af allergisk sygdom hos det ventede/nyfødte barn vedr. ernæring og miljøfaktorer (boligforhold, husdyr, husstøvmider, tobaksrøg) 	<p>Teoretisk kursus Superviseret amb</p> <p>L50, alm.amb supervise-ret</p>	<p>Godkendt kursus Vejledersamtale Audit</p>
<p>Kunne iværksætte isolation af børn med smitsomme sygdomme</p>	<ul style="list-style-type: none"> – For børn med infektionssygdomme kunne redegøre for hvilke patienter, der bør isoleres, hvilken grad af isolation de bør underkastes, og hvornår de kan afisoleres – For børn med importerede sygdomme kunne redegøre for hvilke patienter, der bør isoleres, hvilken grad af isolation de bør underkastes, og hvornår de kan af-isoleres 	<p>Selvstudium Mesterlære</p> <p>L50</p>	<p>Vejledersamtale</p>

4.4 Akademiker / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne kritisk vurdere og formidle videnskabelig litteratur	<ul style="list-style-type: none"> – Forholde sig kritisk til videnskabelig litteratur på baggrund af kendskab til basal medicinsk statistik og videnskabsetik. – Formidle videnskabelig litteratur for kolleger 	Fremlæggelse af ny viden for kolleger eller ved videnskabeligt møde Morgenundervisning	Vejledersamtale Hovedvejleder evaluering
Kunne løse kliniske problemstillinger	<ul style="list-style-type: none"> – Identificere og afgrænse en klinisk problemstilling – Formulere og gennemføre en strategi for løsning/belysning af problemet/spørgsmålet – Foreslå og implementer løsning (evidensbaseret) af den kliniske problemstilling 	Fremlæggelse af "vanskelig" patient ved konference Cases	Evaluering af casepræsentation Team evaluering
Kunne udføre videnskabelig forskning	<ul style="list-style-type: none"> – Formulere en videnskabelig problemstilling – Udarbejde en projektbeskrivelse – Gennemføre projektet og sammenfatte resultaterne – Formidle og perspektivere resultatet overfor kolleger 	Forskningstræning Kurser, aftales Vejledning ved seniorlæge	Vejledersamtale Præsentation af projekt for kolleger

4.5 Professionel / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne opretholde og udvide faglig kompetence	<ul style="list-style-type: none"> – Vurdere egne faglige evner og begrænsninger og anvende hensigtsmæssige strategier til udvikling af egen kompetence. 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne sikre faglig og personlig integritet	<ul style="list-style-type: none"> – Etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til børn og forældre <ul style="list-style-type: none"> • generelt • hos børn med livstruende sygdomme • hos børn med kroniske sygdomme • ved mistanke om overgreb mod barnet 	Teoretisk kursus Mesterlære	Vejledersamtale Audit Godkendt kursus
Kunne agere i overensstemmelse med nationale og internationale love og deklARATIONER	<ul style="list-style-type: none"> – Arbejde klinisk og forskningsmæssigt i overensstemmelse med gældende nationale og internationale love og deklARATIONER – Redegøre for de vigtigste internationale konventioner der støtter børns udvikling og sundhed – Redegøre for de vigtigste danske organisationer, der arbejder for børns udvikling og sundhed – Redegøre for hvilke sundhedsfremmende, forebyggende, diagnostiske, behandlingsmæssige og kommunikative tilbud børn er berettiget til når de ikke er danske statsborgere eller kommer hertil fra udlandet – Redegøre for børns retsstilling 	Teoretisk kursus Fokuseret ophold på asylcenter og adoptionsformidlende organisation Besøg asylcenter e.l., amts adoptionsudvalg	Vejledersamtale Godkendt kursus Afrapportering fra fokuseret ophold

Kunne agere i henhold til den danske sociallovgivning	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for formål og indhold i loven om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge - Redegøre for principperne i den sociale lovgivning for børn og unge i Danmark i nyere tid, herunder specielt underretningspligten samt foranstaltninger og kompensationer der findes for børn med behov for særlig støtte, indgribende lidelser eller betydelig og varig nedsat funktionsevne 	<p>Teoretisk kursus</p> <p>Vejledning ved socialrådgiver og klinisk vejleder</p>	<p>Godkendt kursus</p>
Kunne agere i henhold til folkeskolelovgivning og PPR	<ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for folkeskolelovens overordnede mål og specialundervisningstilbud - Redegøre for Pædagogisk Psykologisk Rådgivnings formål og tilbud 	<p>Teoretisk kursus</p> <p>Kontaktlæge, vejledning s.o.</p>	<p>Godkendt kursus</p> <p>Vejleder samtale</p>

4.6 Samarbejder / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne deltage i tværfagligt samarbejde	<ul style="list-style-type: none"> – Indgå i tværfaglige teams med respekt for øvrige medlemmers holdninger og ekspertise – Fastlægge behandlingsplan for en patient i samarbejde med patient, forældre og det tværfaglige team 	Mesterlære Deltagelse i tværfaglige møder Kontaktlæge, team, koordineret indsats	Audit Vejledersamtale
Kunne indgå i samarbejde med øvrige offentlige myndigheder	<ul style="list-style-type: none"> – Deltage i samarbejde mellem sundhedsvæsenet og sociale myndigheder, skolevæsen, politi og andre 	Mesterlære Deltagelse i tværfaglige møder Udfærdigelse af erklæringer Kontaktlæge, koordineret indsats møde, teammøde, samarbejds møder kommunalt og amtligt.	Audit Gennemgang af erklæringer Evaluering ved vejleder eller team

4.7 Leder/administrator / Holbæk

Mål	Konkretisering Speciallægen skal kunne	Læringsstrategi(er)	Evalueringsstrategi(er)
Kunne varetage organisatoriske funktioner	<ul style="list-style-type: none"> – Strukturere og afvikle stuegang på et sengeafsnit eller ambulatorium i samarbejde med plejepersonale – Lede konference om "problempatienter" med henblik på lægefaglig og tværfaglig diskussion – Koordinere inddragelse af andre specialer ved udredning og behandling af børn 	Mesterlære Superviseret stuegang Fremlæggelse af patienter til konference	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale Audit
Kunne træffe selvstændige kliniske beslutninger	<ul style="list-style-type: none"> – Varetage det fulde ansvar for patientbehandlingen i vagtperioden og på baggrund heraf med stor rutine kunne træffe selvstændige kliniske beslutninger – Afgøre hvorvidt lægen fysisk skal komme til stede efter opkald fra yngre kollega eller plejepersonale 	Mesterlære Klinisk arbejde med bagvagtsfunktion	Vejledersamtale Audit
Kunne agere i det danske sundhedsvæsen	<ul style="list-style-type: none"> – Forstå opbygningen af det danske sundhedsvæsen og på denne baggrund vejlede patienter, udnytte ressourcer hensigtsmæssigt og deltage aktivt i systemets forandringer – Redegøre for organisationen af pædiatri i Danmark 	Teoretisk kursus	Godkendt kursus

5. Læringsstrategi

1. Mesterlære
2. Superviseret ambulatorium
3. Casepræsentation
4. Simulation
5. Teoretisk undervisning og deltagelse i teoretisk kursus
6. Porteføljeoptegnelser
7. Fokuseret ophold
8. Selvstudium
9. Undervisningsopgaver
10. Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer
11. Opgaver og forskning

5.1 Mesterlære i klinisk arbejde

Mesterlære er en form for reflekterende læring, der ikke bygger på en adskillelse mellem læring og anvendelse af det lærte. Den foregår gennem deltagelse i et praksisfællesskab: I afdelingen, i skadestuen, på fødegangen m.v. Den medfører gensidige forpligtelser for mester og lærling og foregår i en længere periode. Mesterlære er således mere end imitation af en mere erfaren kollegas adfærd.

5.2 Superviseret ambulatorium

Lægen udfører det kliniske arbejde superviseret af en mere erfaren læge

5.3 Case-præsentation

En læringsstrategi for mere sjældne tilstande er case-præsentation.

Case-præsentationen kan dreje sig om en patient, som er indlagt i afdelingen, uden at lægen behøver være den primære læge for patienten. Casen fremlægges for afdelingens øvrige læger.

5.4 Simulation

Indlæring af en klinisk behandlingssituation ved hjælp af et fantom, behandlingsudstyr og samarbejdspartnere. Simulationen bør være så virkelighedstro som muligt og kan finde sted i et færdighedslaboratorium eller på en klinisk afdeling. Ved simulation indøves foruden håndgreb evnen til at tage kliniske beslutninger, ledelse og samarbejde. Simulationen

ledes af en vejleder uddannet i simulation og efter simulationen foretages en de-briefing, hvor vejleder og den uddannelsessøgende læge gennemgår forløbet.

5.5 Teoretisk undervisning og deltagelse i teoretisk kursus

Dette vil typisk foregå i forbindelse med det speciale specifikke kursus samt tværfaglige kurser. Deltagelse i kurset kræver egenindsats ud over tilstedeværelse. Det er en forudsætning for opnåelse af de nødvendige kompetencer, at den uddannelsessøgende læge møder forberedt, deltager aktivt i diskussioner og udarbejder de anviste opgaver. Det forventes, at der – gerne regionalt – etableres teoretisk fagspecifik undervisning i introduktionsuddannelse.

5.6 Porteføljeoptegnelser

Relevante journalforløb, sagsforløb og lignende anonymiseres og opbevares i porteføljen mhp. at blive fremlagt og gennemgået under vejledersamtalerne.

5.7 Fokuseret ophold

Formålet med et fokuseret ophold er at give mulighed for et kortere varende ophold på afdelinger, der dækker arbejdsfelter, hvori der ellers ikke opnås erfaring gennem ansættelse i afdelingen. Der er planlagt fokuseret ophold i kardiologi og onkologi.

5.8 Selvstudium

Selvstudium vil sige at den enkelte, med eller uden hjælp fra andre, tager initiativ til at definere sine behov for læring, formulerer sine læringsmål, identificerer ressourcer og læringsstrategier hertil, og selv vurderer resultaterne. Læste afsnit i lærebøger læste artikler, litteratursøgninger registreres i porteføljen.

5.9 Undervisningsopgaver

Undervisning af andre kan omfatte læger og alle andre personalegrupper og patienter. Undervisningsopgaver registreres i porteføljen. Case-præsentation er en læringsstrategi for mere sjældne tilstande. Case-præsentationen kan dreje sig om en patient, som er indlagt i afdelingen, uden at lægen behøver være den primære læge for patienten. Case fremlægges for afdelingens øvrige læger, evalueres ved at vejlederen eller lægen, som er ansvarlig for patienten, god-

kender fremlæggelsen. Undervisningsopgaven registreres i porteføljen.

5.10 Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer

Fremlæggelse ved afdelingsundervisning og konferencer giver god for drøftelse af videnskabelige problemer i en klinisk sammenhæng. Fremlæggelsen registreres i porteføljen.

5.11 Opgaver og forskning

Det kan være opgaver med udarbejdelse af kliniske vejledninger, patientinformations materialer og litteratursøgning. Gennemførte opgaver registreres i porteføljen.

6. Evalueringsstrategi

Målbeskrivelsen og Logbogen indeholder en detaljeret beskrivelse af de anvendte evalueringsmetoder samt bilag til brug for evaluering.

1. Audit af arbejdspraksis
2. Samtale med vejleder
3. Evaluering af case-præsentation
4. Rapport fra fokuseret ophold
5. Struktureret kollegial bedømmelse af kompetence
6. Godkendt kursus
7. 360-graders evaluering
8. Evaluering af forældretilfredshed

6.1 Audit af arbejdspraksis

Audit af arbejdspraksis. Vejlederen evaluerer løbende lægens kliniske arbejde ved gennemgang af udvalgte journaler og ved fælles stuegang eller superviseret ambulatorium

6.2 Samtale med vejleder

En samtale, hvor der foregår en vurdering af casepræsentationer, feedback på observationer, gennemgang af porteføljen, drøftelse af refleksioner m.m.

Her er ikke tale om den løbende daglige korrektion og vejledning, som påhviler alle på en arbejdsplads, der samtidig er et uddannelsessted, men om strukturerede aftalte samtaler med en udpeget hovedvejleder.

6.3 Evaluering af case-præsentation.

En case fremlagt for afdelingens øvrige læger evalueres ved at vejlederen eller den læge, som er ansvarlig for patienten, godkender præsentationen.

6.4 Rapport fra fokuseret ophold

Efter et fokuseret ophold udarbejder lægen en kort rapport, som forelægges vejlederen.

6.5 Struktureret kollegial bedømmelse

Herved forstås en umiddelbar vurdering, som den uddannelsessøgende læge har demonstreret i udførelsen af arbejdsopgaver. Det er en forudsætning for feedback, at arbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at vejleder og kolleger kan observere den uddannelsessøgende i udførelsen af arbejdsopgaver. Der er ved den umiddelbare feedback tale om en formativ evaluering beregnet på at korrigere og vejlede den uddannelsessøgende læge, mens den summative evaluering finder sted i de strukturerede vejledersamtaler efterfølgende.

For at gøre vurderingen ensartet er der udarbejdet logbog, som benyttes ved bedømmelsen. Alle logbogens punkter skal ikke nødvendigvis opnås i ét forsøg.

6.6 Godkendt kursus

Delkursuslederen afgør kriterierne for godkendelse.

6.7 360-graders evaluering

Metoden består i at lægen bedømmes af flere personer ud fra en rating skala. Bedømmerne skal have mulighed for direkte observation, hvilket giver en betydelig mere sikker bedømmelse end udtalelse fra en eller to vejledere. Evalueringer fra de forskellige bedømmere bliver samlet ind, middelværdier kalkuleret og helhedsbilledet bliver vurderet af den eller dem, der skal evaluere.

En gruppe af bedømmere udpeges inden for alle samarbejdende personalegrupper.

Alle 360 graders bedømmelser udføres af mindst 10 personer fra gruppen uafhængigt af hinanden.

6.8 Evaluering af forældretilfredshed

Ikke udarbejdet endnu.

7. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

I introduktionsuddannelsen skal den samlede portefølje vurderes midtvejs, dvs. efter et ½ år og igen ved afslutningen, hvor porteføljevurderingen er afgørende for om introduktionsuddannelsen kan godkendes.

Den uddannelsesansvarlige overlæge er ansvarlig for porteføljevurderingerne, men kan vælge at medinddrage og uddelegere vurderinger af dele af porteføljen til andre herunder hovedvejlederen eller daglige vejledere.

I speciallægeuddannelsens evaluering indgår **uddannelsesansvarlige overlæge, hovedvejledere og daglige vejledere.**

Den uddannelsesansvarlige overlæge varetager den administrative funktion af speciallægeuddannelsen. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger, og sikre at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner for den enkelte uddannelsessøgende samt sikre at enhver uddannelsessøgende tildes en hovedvejleder. Den uddannelsesansvarlige overlæge skal sikre at opnåede kompetencer bliver attesteret gerne ved uddelegering til hovedvejledere og daglige vejledere.

Hovedvejledere der senior i forhold til den uddannelsessøgende har en helt central rolle og pålægges ansvar for den praktiske gennemførelse af én eller flere uddannelsessøgendes forløb i afdelingen (typisk 1-3).

Hovedvejlederen skal kende uddannelsesprogrammet for det pågældende uddannelsesforløb og sammen med den uddannelsessøgende udarbejde en uddannelsesplan for uddannelsesforløbet og sikre at uddannelsesplanen bliver gennemført og om nødvendigt justeret.

Hovedvejlederen skal kunne anvende pædagogiske redskaber sammen med den uddannelsessøgende, fx læringskontrakter.

Daglig klinisk vejleder er enhver ansat læge i afdelingen. Efter delegering fra den uddannelsesansvarlige overlæge kan de daglige kliniske vejledere evaluere og attestere opnåelsen af enkeltkompetencer for de uddannelsessøgende læger

De daglige kliniske vejledere skal holde sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelsessøgende læger, skal kunne anvende pædagogiske redskaber, fx læringskontrakter, yde daglig klinisk vejledning og give feed-

back samt efter aftale evaluere enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapportere til hovedvejleder.

I hoveduddannelsen skal den samlede portefølje vurderes årligt?? ved afslutningen??, hvor porteføljevurderingen er afgørende for om hoveduddannelsen kan godkendes. Den uddannelsesansvarlige overlæge er ansvarlig for porteføljevurderingerne, men kan vælge at medinddrage og uddelegere vurdering af dele af porteføljen til andre herunder hovedvejlederen eller daglige vejledere.

En uddannelsesgivende afdeling bedømmes ved inspektorordningen. Oplysninger herom på <http://www.sst.dk/Uddannelse/Laeger/Inspektorordningen.aspx?lang=da>

8. Vejledning i den lægelige videreuddannelse

Vejledningen er baseret på samtalsystemet som angivet i ”Vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse” Sundhedsstyrelsen 1998 http://www.sst.dk/Net_blanket/uddannelse.aspx

9. Afdelingsspecifikke bilag